ชื่อวิทยานิพนธ์ ผลของการใช้สารไคโตซานในการผลิตผักคะน้ำ ผู้วิจัย ว่าที่ร้อยตรีพงศ์สิริ สิริวรรัชว์ รหัสนักศึกษา 2529001899 ปริญญา เกษตรศาสตรมหาบัณฑิต (การจัดการทรัพยากรเกษตร) อาจารย์ที่ปรึกษา (1) รองศาสตราจารย์ คร. กฤษณา รุ่งโรจน์วณิชย์ (2) รองศาสตราจารย์ คร. พงศ์พันธุ์ เธียรหิรัญ ปีการศึกษา 2555

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) ผลการใช้ใคโตซานต่อการเจริญเติบโตของผักคะน้ำ และ (2) ผลของการใช้ใคโตซานในการป้องกันกำจัดด้วงหมัดผัก หนอนกระทู้ผัก และหนอนใยผัก

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง โดยแบ่งการทดลองเป็นสองส่วนคือ การทดลองที่ 1 เป็น การศึกษาการเจริญเติบโตของผักคะน้าเมื่อได้รับการพ่นสารไคโตซานอัตราต่างๆ ได้แก่ 0, 0.25, 0.50, 0.75 และ 1.00 มิลลิลิตรต่อลิตร โดยใช้แผนการทดลองแบบ Completely Randomized Design จำนวน 4 ซ้ำ และการทดลองที่ 2 เป็นการศึกษาการใช้ไคโตซานในการป้องกันกำจัดด้วงหมัดผัก หนอนกระทู้ผัก และหนอนใยผักในแปลง ผักคะน้ำที่มีการพ่นสารไคโตซานอัตราต่าง ๆ ได้แก่ 0, 0.25, 0.50, 0.75 และ 1.00 มิลลิลิตรต่อลิตรโดยใช้แผนการ ทดลองแบบ Randomized Complete Block Design จำนวน 4 ซ้ำ นอกจากนี้ได้ทำการวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทน ในการผลิตผักคะน้ำโดยการใช้สารไคโตซาน

ในการทคลองที่ 1 ผลการทคลองพบว่า ผักละน้ำที่ไม่ได้รับการพ่นสาร ใคโตซานกับผักละน้ำที่ ได้รับการพ่นสาร ใคโตซานอัตราต่าง ๆ มีการเจริญเติบโตที่แตกต่างกันทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญ โดยผักละน้ำที่ ใด้รับการพ่นสาร ใคโตซานอัตราต่าง ๆ มีการแรง และน้ำหนักสคมากกว่าละน้ำที่ไม่ได้รับการพ่นสาร ใคโตซาน และในการทคลองที่ 2 ผลการทคลองพบว่า ผักละน้ำที่อายุ 45 วัน เมื่อได้รับสาร ใคโตซานอัตรา 1.00, 0.75, 0.25 และ 0.50 มิลลิลิตรต่อลิตรถูกด้วงหมัดผักเข้าทำลาย 2.00, 3.25, 3.50 และ 3.75 ต้น ถูกหนอนใยผักเข้าทำลาย 6.00, 7.50, 7.75 และ 9.25 ต้น ถูกหนอนกระทู้ผักเข้าทำลาย 10.50, 12.75, 15.50 และ 15.75 ต้น ตามลำดับ ซึ่งแตกต่างกันทางสถิติอย่าง มีนัยสำคัญกับผักละน้ำที่ไม่พ่นสาร ใคโตซานที่มีการเข้าทำลายของด้วงหมัดผัก หนอนใยผัก และหนอนกระทู้ผัก 11.75, 14.50 และ 21.00 ต้น ตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบการเจริญเติบโตของผักละน้ำในแปลงพบว่า ผักละน้าอายุ 45 วันที่ได้รับสาร ใคโตซานอัตรา 0.25, 0.75, 0.50 และ 1.00 มิลลิลิตรต่อลิตร มีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางลำดันเท่ากับ 1.85, 1.85, 1.80 และ 1.80 เซนติเมตร มีน้ำหนักสด 34.75, 34.00, 33.00 และ 32.50 กิโลกรัม ตามลำดับ ซึ่งแตกต่าง กันทางสถิติกับแปลงที่ไม่พ่นสาร ใคโตซานที่มีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางลำต้นเท่ากับ 1.60 เซนติเมตร และมี น้ำหนักสด 26.50 กิโลกรัม ส่วนการวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนในการผลิตผักละน้ำโดยการผลิตเท่ากับ 410.9, 452.9, 494.9 และ 536.9 บาท มีผลตอบแทนต่อการผลิตเท่ากับ 840.1, 771.1,675.1 และ 651.1 บาท ตามลำดับ ส่วนผักละน้า ที่ไม่พ่นสาร ใคโตซานมีต้นทาการผลิตเท่ากับ 368.9 บาท มีผลตอบแทนการผลิตเท่ากับ 585.1 บาท ตามลำดับ

Thesis title: Effect of Chitosan Used in The Production of Kale Researcher: Acting 2 Lt. Phongsiri Sirivoraruch; ID: 2529001899; Degree: Master of Agriculture (Agricultural Resources Management); Thesis advisors: (1) Dr. Krisana Rungrojwanich, Associate Professor; (2) Dr. Pongpan Thienhirun, Associate Professor; Academic year: 2012

Abstract

The objectives of this study were to investigate (1) the effect of chitosan on the growth of kale; and (2) the effectiveness of chitosan to controlling the activity of the pests *Phyllotreta flexosa*, *Spodoptera litura* and *Plutella xylostella*

The research consisted of two experiments. The first was an investigation on the effect of chitosan spray at the concentrations of 0, 0.25, 0.50, 0.75 and 1 ml L⁻¹ on the growth (height, stem diameter and fresh weight) of kale. This experiment was made in a complete randomized design with 4 replications. The second experiment was conducted to investigate the effect of chitosan spray at the concentrations of 0, 0.25, 0.5, 0.75 and 1 ml L⁻¹ on damage from *Phyllotreta flexosa*, *Spodoptera litura* and *Plutella xylostella*. This experiment employed a randomized complete block design with 4 replications. In addition, the cost and return from using the above concentrations of chitosan spray for kale production were analyzed.

The results of the first experiment showed that there was a statistically significant difference (at 0.05 level of confidence) in the height and fresh weight of kale that had had chitosan spray applied (all concentrations) compared to the control (with no chitosan spray). For the second experiment, the results indicated that following treatment with chitosan spray at the concentrations of 1, 0.75, 025 and 0.50 ml L⁻¹, the number of 45-day-old kale plants in the field that were damaged by (1) Phyllotreta flexosa, was 2.00, 3.25, 3.50 and 3.75 plants, respectively; by (2) Spodoptera litura, was 6.00, 7.50, 7.75 and 9.25 plants, respectively, and by (3) Plutella xylostella, was 10.50, 12.75, 15.50 and 15.75 plants, respectively. This was significantly different from the control group (without chitosan spray), for which the number of plants damaged by Phyllotreta flexosa, Spodoptera litura and Plutella xylostella was 11.75, 14.50 and 21.00, respectively. There was also a significant difference in stem diameter and fresh weight of kale at 45 days. The mean stem diameter of kale plants that had been sprayed with chitosan at the concentrations of 0.25, 0.75, 0.50 and 1 ml L⁻¹ were 1.85, 1.85, 1.80 and 1.80 cm, respectively, and the mean fresh weights were 34.75, 34.00, 33.00 and 32.50 kg. respectively, compared to the control group, which had a mean stem diameter of 1.60 cm. and fresh weight of 26.50 kg. For the financial analysis, the costs of kale production using chitosan spray at the concentrations of 0.25, 0.50, 0.75 and 1 ml L⁻¹ were calculated at 410.9, 452.9, 494.9 and 536.9 bath, respectively, while the returns were 840.1, 771.1, 675.1 and 651.1 bath, respectively. By contrast, the cost of kale production without chitosan spray was 368.9 bath and the return was 585.1 bath.

Keywords: Chitosan, Kale, *Phyllotreta flexosa*, *Spodoptera litura*, *Plutella xylostella*